

Utdrag ur "Kalla diamanter"

Kapitel 1: Dammsugarligan

"Kommer den inte snart?" sa Kajsa otåligt och trampade med fötterna i snöslasket.

Bussen som hon och mamma väntade på var försenad. Det var eftermiddag och eftersom det var mitt i vintern var det redan mörkt. Det var fredagen den 11 december, två dagar före Lucia.

Innan mamma hann svara fick de syn på ett par lysande bussögon som svängde in på den stora planen. Där var den!

Kajsa viftade fast hon inte kunde se honom genom de mörka rutorna.

"Johan! Johan!"

När bussdörrarna väsande gled upp var det Johan som klev av allra först.

Han log med hela ansiktet och klev ner i snömodden.

"Hej!" sa han.

Kajsa kände att hon blev varm i ansiktet. Vad annorlunda han såg ut. Inte det minsta solbränd. Och sen var det kläderna. Kajsa var van att se honom i kortärmad tröja och shorts. Nu hade han täckjacka, kängor och mössa. Han såg liksom större ut. Kajsa visst inte riktigt vad hon skulle göra. Men mamma klev fram och gav honom en kram:

"Så roligt att du kunde komma hit en hel helg!" sa hon. "Tänk att vi inte har ordnat det tidigare, va"? Ni som är sådana kompisar borde ju verkligen träffas mer än bara på sommarlovet. Eller hur?"

Hon såg nästan ännu gladare ut än Johan. Hon var väl helt enkelt nöjd för att det var hon som hade kommit på idén.

Det var för några veckor sedan vid middagsbordet, när Kajsa frågade om de inte kunde åka och hälsa på farmor. Mamma och pappa hade tittat på varandra. De förstod nog att det var Johan, som bodde granne med farmor, som Kajsa längtade mest efter. Men nu hade ju mamma och pappa så mycket att göra med den där musikteatern som de var med i, så det var svårt att åka bort.

Det var då mamma kom med den lysande idén att Johan skulle kunna ta bussen från den lilla byn vid kusten in till stan och hälsa på! Ett telefonsamtal senare var det ordnat. Han skulle komma över Luciahelgen.

Mamma tog Johans väska och gick med långa steg mot vänthallen. Kajsa och Johan gick tysta efter. De hade inte setts sedan sommarlovet slutade. Kajsa sneglade på honom. Täckjackan var mörkblå och alldeles blank och mjuk av värmen inne i bussen. Hon hade tänkt ut så mycket som de skulle göra: baka marsipangodis, spela dataspel, åka pulka, kanske träffa Cecilia och några andra kompisar och bygga en snögrotta i parken och ha snöbollskrig. Fast nu hade nästan all snö smält bort ... Och förresten kände hon plötsligt att hon inte hade särskilt mycket lust att träffa Cecilia. Henne var hon ju jämt tillsammans med, men Johan hade hon inte träffat på så länge att det nästan kändes lite konstigt att gå här bredvid honom.

Johan avbröt hennes tankar:

”Jag såg på TV om den där dammsugarligan.”

Han pekade på löpsedlarna utanför kiosken. En skrek med stora bokstäver något om ”ÅRETS LUCIA”, men på den bredvid stod det med mindre bokstäver: ”Dammsugarligan slår till igen – polisen fortfarande utan spår.”

Det pratades om det i hela stan. Tre inbrott i tre guldsmedsaffärer på en och samma vecka. Tjuvarna hade rensat affärerna på precis vartenda litet örhänge. Tidningarna kallade det för en dammsugarkupp, och alla gick omkring och undrade var de skulle slå till nästa gång.

”Var det nära er, eller?” undrade Johan.

”Nej, det var inne i centrum”, svarade Kajsa. ”Men det finns faktiskt en juvelaffär på våran gata ...”

De kom ut på andra sidan vänthallen och mamma fortsatte mot parkeringen.

”Men inte ska vi väl tro att de ger sig på Sandström”, sa hon, för hon hade hört vad Kajsa och Johan pratade om.

”Sandström är gubben som har guldsmedsaffären”, förklarade Kajsa.

”Säg inte gubbe”, sa mamma.

”Men han är ju jättegammal!” envisades Kajsa.

”Ja, men då får man säga en äldre herre”, sa mamma.

”Okej, gubben Sandström är en äldre herre”, sa Kajsa och blinkade mot Johan.

Han skrattade. Det kände Kajsa igen. Bakom vinterkläderna var det samma sommarskratt som hon var van vid.

”Kajsa!” sa mamma. ”Man ska vara artig mot äldre.”

”Då får man ju gå omkring och vara artig jämt när man är barn för nästan alla är ju äldre... Fy, vad jobbigt”, retades Kajsa.

”Det är väl bara gamlingar som får kalla varandra för gubbstruttar”, sa Johan.

”Just det, så om farmor kommer hit kan hon gå in till Sandström och säga: Hej din gamla gubbstrutt!” fnissade Kajsa.

Mamma låste upp bilen. Kajsa och Johan klättrade skrattande in i baksätet. Nu kändes det som vanligt.

”Om jag känner din farmor rätt så skulle hon förmodligen kunna göra det också”, mumlade mamma och startade bilen.

Kajsa tittade ut genom rutan när mamma svängde in på deras gata.

”Där bor vi!” sa hon och pekade. ”Högst upp i hörnet, med den röda adventsstjärnan i köksfönstret.”

De bodde i ett trevåningshyreshus, precis bredvid en liten park. Från sitt fönster kunde Kajsa både se lite av parken och kika in i huset på andra sidan gatan. När det lyste i fönstren om kvällarna var det nästan som att titta in i en adventskalender där det hände olika saker i alla luckor. Det var ett likadant hus som Kajsas, men med affärer i bottenvåningen. Närmast hörnet låg bageriet där de brukade handla bullar och bredvid det låg Sandströms guldsmedsaffär.

När mamma bromsade in framför huset välldes det upp slask på trottoaren. Ett par med en liten svart hund i koppel kom precis gående och mannen fick stänk av issörja på benen. Först såg han förvånad ut och sedan arg. Han blängde på mamma genom rutan.

”Förlåt”, sa mamma fast paret där ute inte kunde höra det.

Mannen böjde sig ner och försökte borsta bort det värsta. Han hade brunt hår och brun skinnjacka. Tjejen som höll i hundkopplet hade lilafärgat hår uppsatt i en tofs och tuggade tuggummi. Hon drog mannen i armen för att de skulle gå vidare. Han kastade en sista förargad blick mot mamma bakom ratten innan de korsade gatan.

”De går och kollar i Sandströms skyltfönster!” sa Kajsa.

”De kanske förbereder ett inbrott?” föreslog Johan.

”Tänk att ni håller på så där så fort ni träffas”, sa mamma obekymrat.

”Ni kan väl ta och gå in till Ahmed och köpa lite fika istället. Köp lussebullar!”

Hon gav Kajsa en sedel och försvann sedan i porten med Johans väska.

Ahmed var bagaren som hade konditori och bageri vägg i vägg med Sandströms affär.

Medan Kajsa och Johan väntade på grön gubbe kom det ut en tunn, böjd man från guldsmedsaffären.

”Titta på den där då! Han ser väl mystisk ut med kepsen neddragen så där!” sa Johan.

”Äsch”, svarade Kajsa. ”Det där är ju Sandström!”

Mannen med kepsen låste butiksdörren efter sig, hastade iväg förbi konditoriet, svängde om hörnet och försvann. Men paret med hunden stod kvar och tittade. Hur intressant var det att stå och glo i skyltfönstret till en guldsmedsaffär egentligen?

När Kajsa och Johan kom över gatan gick de bort och ställde sig bredvid paret och låtsades intressera sig för Sandströms juls skyltning. Det var en liten mekanisk tomte som höll ett guldhalsband i ena handen och en julklapp i den andra. Han viftade stelt med halsbandet som svängde stilla.

”Fy tusan vad blöt jag är om fötterna”, sa den brunklädde mannen med hes röst. ”Jädra kärring!”

Han menade mamma. Kajsa blev alldeles kall under jackan.

”Kan vi inte sticka snart. Nu har vi väl sett tillräckligt?” fortsatte han.

”Titus vill till parken”, svarade kvinnan. ”Vi går.”

Den lilla hunden var en tax som rastlöst snodde runt och drog i kopplet. Utan att säga mer gick de sin väg, passerade bageriet, korsade

gatan i slutet på kvarteret och försvann in bland de nakna träden. Grenarna sträckte sig som svarta, knotiga armar ut i vintermörkret. Gatlyktorna inne i parken såg ut som svävande ljusbollar.

”Vilken typ!” sa Johan.

Kajsa nickade. Hon frös.

”Vi går in och köper bullar”, sa hon.

Den lilla tomten i fönstret vinkade ett stelt hejdå efter dem.